

وتووێژ له گهڵ «نوریکۆ ماتسوئورا»

21 Jun 2006

عهبدووللا سهمهدهی

نوریکۆ ماتسوئورا له تۆکیۆ له دایک بووه. خویندنی بالای له ژاپۆن له رشتەیی مۆسیقادا تهواو کردووه. پاشان مامۆستای مۆسیقا بووه له پلهکانی ناوهندیادا.

دوای چهند سال چووته ئەمریکا و له شارێ نۆیۆرک دەورەیی رۆژنامهوانی و وینەگری دیووه و به ناوی وینەگر و رۆژنامهوان کاری کردووه. تا ئیستا سی جار سەردانی مەهابادی کردووه. له دوایین سەفەریدا داوام لیکرد و تووێژیکی له گهڵ بکەم و باسی هەندی له کار و چالاکییەکانی لێ پرسم، زۆر به خوێندنی هەڵبەستوو قەبوولی کرد و شەوی چوارشەمۆ 31 جۆزەردانی 1385 له مەهاباد

به ماوهی چهند سەعاتیک وێگرا دانیشتی و له بابەت ئەو کارانەیی که پێوهندیان به کوردستانهوه هه‌بوو قسه‌مان کرد. باریانی به‌پێزم سەید محەممەدی سەمهدهی و عه‌بدوولقادرێ سەمهدهی وەرگێڕی ئینگلیسی به کوردی و کوردی به ئینگلیسیمان بوون، که زۆر سپاسی هاوکاریی باریانەیان دەکەم.

پرسیار- چۆن بوو کوردستانتان هەلبژارد؟ ئایا پێکهوت بوو، یا دانسته؟
وه‌لام - زۆر پێکهوت بوو. یه‌که‌م جار له‌گه‌ڵ دۆستیکی ژاپۆنیی خۆم به‌ نیازی دیتن و وینەگرنتی به‌رە و قالێ و ئەو جۆره کاره‌ ده‌ستکردانه‌ی که ده‌مانزانی له‌ تورکیا زۆره‌ سەردانی ئەو ولاته‌مان کرد. له‌م سەفەره‌دا ئاگادار کراین که ناوه‌ندی ئەم چه‌شنه‌ کاره‌ ده‌ستکرد و په‌نگاو په‌نگانه‌ باشووری پۆژه‌ه‌لاتی تورکیایه‌. به‌م چه‌شنه‌ پێگامان له‌ کوردستان کهوت. گه‌لێک شار و شارۆچه‌ گه‌راین. له‌ هۆتیلیکی بچووک مه‌نزلمان گرتبوو، پۆژیک له‌ به‌ر ده‌رگای هۆتیل چاومان به‌ تانگیک کهوت. زۆرمان پێ سەیر بوو، و له‌ راستیدا ئەوه‌ یه‌که‌م جار بوو که له‌ نزیکه‌وه‌ و به‌ واقیع تانگمان ده‌دی. لێی نزیک بووینه‌وه‌ و ئیزنمان خواست که چه‌ند وینەیه‌کی خۆمان له‌ گه‌ڵ تانگه‌که‌ بکێشین. ئەوانیش زانیان که توریستین و تا ئیستا له‌ نزیکه‌وه‌ تانگمان نه‌بینیوه‌. ئیزنیان داین و ته‌نانه‌ت چووینه‌ ناو تانگه‌که‌ش. پاشان که له‌ هۆتیل و چه‌ند شوینی تر له‌م باره‌وه‌ پرسیارمان کرد چۆنه

تانگ له ناو شاردايه، زانيمان له ناو توركيادا گه ليك به ناوی كورد دهژی و گيروگرفتییكى زوريش لهم بارهيهوه بۆ ههر دوو لا ههيه. ئهوه بوو كه له دواى سهفهركهم و گهپانهوهشم بۆ ژاپۆن ههر بىرم له كورد و كيڤشهكهى له توركيادا دهكردهوه. ههوالهكانم گویدهدايه و گوڤار و رۆژنامهكانم دهپشكنى، ههروهها ههموو كات بهدواى زانىارى پترهوه بووم لهم بارهيهوه و تا ئیستاش بهردهوامم.

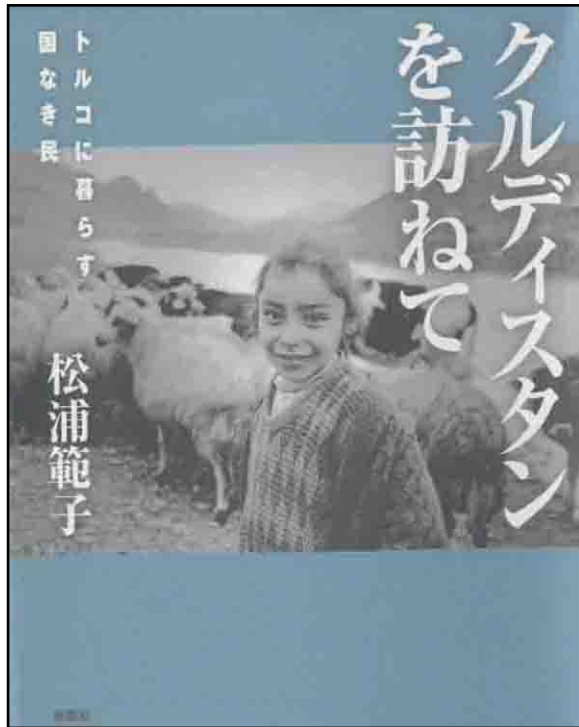
پرسیار – ئاوالهكهتان چى؟ ئايا ئه و شتانهى له سهفهرى يهكهمتاندا بۆ كوردستان كارى له تو كرد، شوینی لهسهر ئهويش دانا؟

وهلام – بهلى، ئهويش تا ئیستا چهند وتاریكى لهسهر كوردهكانى توركييا له رۆژنامهكانى ژاپۆندا بلاو كردووهتهوه. ببووره، با ئهوهش لهسهر وهلامى پرسىارى پيشووتان زياد بكهم كه، ئیستا كاتيک بىر لهوه دهكهمهوه كه به خۆشحالیهوه چوومه پهنا ئه و تانگه و وینهم لهگهڵ كيڤشهوه، خۆم به ساويلكه و نااگا ديته بهرچاو. چونكه به راستى حوزوورى تانگ له ناو شاردا شتيكى پر مهترسييه و هوى كوژران و مالویرانى خهلكه. به تايبهت لهو بارهوه ههم ئیحساسى گوناھ دهكهم و ههم شهرم دهگرى كه ئه و خهلكهى بهويدا رابوردوون و سهيرى ئيمهيان كردووه كه دوو ئافرهتى ژاپۆنى وا به خۆشحالى و پيکهنينهوه به دهورى ئه و تانگه دا دین و دهچن و وینهى يادگارى دهكيشن، داخوا سهبارت به ئيمه چۆنيان بىر كردووتهوه و له دلدا چييان پيگوتووين؟ چونكه ئيمه بۆ خهلكهكه وهك نوينهرى ژاپۆن وا بووين. با ئهوهش بگيرمهوه كه له شارى «كهپادۆكيه» سهردانى ناوهنديكى ميژوويى و فهرههنگيمان كرد كه زۆربهى توريستهكان سهردانى ئهوييان دهكرد و زانىارييان له بابته زۆر شتهوه پيهدرا. بهرپرسى ئه و ناوهنده پياويكى ليهاوو و زانا بوو. به توركى و ئينگليسى و ئيتالى و ههندى زمانى زیندوى تريش كه ئیستا ناتوانم به تهواوى دهستنيشانی بكهم، زۆر به پهوانى و جوانى قسهى دهكرد و وهلامى تهواوى دهدايهوه. من كه سهرم لهو پياوه سوپ مابوو، پرسىارم ليكرد: ئيوه كه به سهر ئهم ههموو زمان و زانىارييانه دا زالن، خۆتان خهلكى كوین يا له چ نهتهويهكن؟ ههندى پاما و پاشان كاغهزيكى ههگرت و له سهرى نووسى «كورد». پاش ئهوهى به منى نيشان دا، وشهكهى رهش كردووه و بهوهش دلئى نهحهسايهوه و سووتاندى. ئه و پووداوه ههرحهند بۆ من شتيكى سهير بوو و ههندى پرسىارى له زهينمدا دروست كرد، بهلام هيشتا له ئاستيى وا دا نهبووم كه به قوولى له كيڤشهى كورد تيڤگهم.

پرسیار – كهوايه، بهريكهوت ريگاتان له كوردستان كهوت. ههر به ريكهوتيش لهگهڵ ههندى شت رووبهروو بوونهوه كه هانى دان بىر بکهنهوه، بکۆلنهوه و سهفهرى تايبهتى بکهنهوه و ئهم و ئه و بيین و زانىارييهكانتان زياتر بکن. تا ئیستا به نووسين چيتان كردووه لهم بارهوه؟

وهلام – سالی 2003 کتیبیکم به زمانی ژاپونی چاپ و بلاو بووه به ناوی « سهفه ر بۆ کوردستان، ئەو گەلەمی له تورکیادا دەژین و ولاتیکیان نییه». ههروهها ههندی و تاریشم له گوڤار و رۆژنامهکانی ژاپوندا لهم بارهیهوه بلاو کردووهتهوه. له هۆلی شارهداریی تۆکیو و ههندیک له زانکۆکانی ژاپوندا وتارم لهم بارهیهوه پێشکەش کردووه.

پرسیار – بهر له ئیوه ئایا کهسیک یا کهسانیک ههبوون له خهڵکی ژاپون، که سهردانی کوردستانیان کردبێ و کتیبیکیان لهم بارهوه بلاو کردبیتهوه؟

وهلام – بهلێ ههبوون، بهلام کارهکهیان وهکی من بهربلاو و تیر و تهسهل نهبووه. پهنگه ههندی زانیاری که میان بۆ ناوهندیکی تایبەت کۆ کردبیتهوه و له جهغزیکی ناوخوی و بچوکیش دا بلاویان کردبیتهوه.

پرسیار – کهوايه کتیبهکهی ئیوه دهبیته یهکهم کتیبی ژاپونی که دهربارهی کوردستان نووسرابێ و خهڵکی ولاتهکهتانی به کوردستان ئاشنا کردبێ؟ وهلام – له نهوعی خۆیدا، بهلێ. چونکه وهک پێشتر ئاماژهم پیکرد، ئەوانههێ بهر له کارهکهی من چاپ و بلاو ببوونهوه زۆر بهر تهسک و بچووک بوون.¹

پرسیار – پهنگدانهوهی ئەم کارهتان له ژاپون چۆن بوو؟ واته کتیبهکهتان له ناو خهڵک چۆن وەرگیرا؟

وهلام – خهڵک پێشوازییهکی گهرمیان لیکرد. له دواي ئەم پێشوازییه، میدیاکان و ناوهندهکانی رۆشنبیری و راگهیاندن چهندین وتووێژیان لهگهڵ پیک هینام. پهخنهگران زۆر شتی باشیان لهسهه نووسی و وهکی کاریکی بهکهڵک و پێویست ههلیانسهنگاند. له ژاپون پهسم وایه که سالانه

¹ لێرهدا پێویسته به تایبەت له دوو کهسی تر له خهڵکی ژاپون ناو بیهم که ههر ئیستا خهریکن له بابەت فههههنگ و میژووی کورددهوه کار دهکهن و ههول و ماندوووبوونیکێ زۆریشیان دیوه:

یهکهم – پیاویک به ناوی یاماگۆچی ئاکیهیکۆ که له 1993 خویندکاری زانکۆی تۆکیو بوو، خهریکی لیکۆلینهوهیهکی ورد بوو له بابەت بزوتنهوهی نهتهوایهتیی کورد، به تایبەت له رۆژهلاتی کوردستان. وهک له دهقی نامهێ 23ی مارس 1993یدا که بۆ سهید محهممهدی سهمهدی ناردهوه، دهردهکهوئ، بهشیکێ گرینگێ کتیبهکهی تهرخان کردووه بۆ رووداوهکانی دهیهی 1940 و کۆماری کوردستان له مههاباد.

دوویه – پیاویکی تر به ناوی ساتۆ شۆجین که مامۆستای میژوویه له ژاپون. سهردانی پارچهکانی کوردستانی کردووه. له سهفهری سالی پار (واته هاوینی 1384)ی بۆ کوردستانی ئێران، به ماوهی 3 رۆژ له مههاباد مایهوه. لیکۆلینهوهکهی زۆرتر لهسهه فهههنگ و کهلهپووری کوردی بوو.

له بابەت و مەبەستە جۆراوجۆره كاندا كتيبي سال هەلدەبژێردری، كتيبه كەى من له كۆتايى 2003دا توانى پلهى كتيبي سال و دەست بئى. ئىستا واى لىهاتوو كه له ژاپۆن خەلك به بيستنى ناوى كورد، ناوى منيان وهبىر دىتهوه. به تايهت له دواى شهپى عىراق كه ههواله كان بهردهوام باسى كورد دهكەن، خەلك زانيارى پترىان له من دهوئ.

پرسىار - ئەم كتيبه تان تەنيا پيوه ندى ههيه به كورده كانى توركي او، دياره له دواى يه كهەم سه فهريشتان، ئيوه پيوست بوو چەند جارى ديش سەردانى توركييا بكنه وه و به پىچە وانەى جارى ههول، ئەمجارانه به تايهت سه فه ره كه تان بۆ كوردستان بوو و لىكۆلینه وه له سەر كوردان. ئايا له و ماوه يه دا گىروگرفتى كتان له لايەن توركه كانه وه بۆ نه هاته پيش؟ وهلام - (به پىكه نينه وه) هه موو ئەو سه فه ر و سەردانانەم هەر پر بوون له گىروگرفت. تەنانەت دەبى بلیم هه موو پۆژه كان و گشت ساته كانى شىم.

پرسىار - كه وايه ئەگەر باس لەم تەنگ و چەلە مانە بكنە، وا دياره وا زوو نابريته وه! ده كرى ئاماژه يه ك بكه ي؟

وهلام - به لى، به لام بۆ ئەوهى زۆر دوور و درىژ نه بى، تەنيا گرینگترىنى باس ده كهەم: پۆژىكى به يانى زوو ژاندارمه له شىرناخ گرتى، هه تا ئيواره يه كى درەنگ به پرسىارى سه ير و جۆراوجۆر هه لىان پىچام، چەند جار كه لوپه له كانىان پشكنىم. ده يانه ويست بزائن من بۆچى زوو سەردانى كوردستان ده كهەم. من هەر دەمگوت تورىستم و بۆ دىدەنى هاتووم. به پرسىك لولهى دەمانچه كەى له سەر لاجانگم راگرتبوو و ده يگوت تۆ درۆ ده كهى، پۆژنامه نووسى و سه بارهت به كوردان شت بلاو ده كه يه وه. هه ندى دۆستى زۆر باشم له توركييا هه يه، ئەوان هاتن و به زەمانەت ئەو شه وه پزگارىان كردم، به لام سبهى من و هاوړىكانم براينه ناوه ندىكى گه وره ترى ژاندارمه. پاشى ماندوو بوونىكى زۆر ئەمجار دايانين به دادگا.

پرسىار - كۆمه لگاي كوردانت له توركييا چۆن بىنى؟ واته له پوانگه ي ژاپۆنىيه كه وه كۆمه لگاي كوردان له توركييا له چ ئاستىكى كۆمه لايه تىدا بوو؟

وهلام - كۆمه لگايه كى يه كده ستم نه هاته به رچاو. له پوانگه ي بىر و باوه ر وه هه مه چه شن و جىاواز بوو. بىر و برۆاى دژ به يه ك و رەنگا ورەنگ له يه كهەم هه نگاودا هه ستى پىده كرى. به لام له شتىكدا يه كره نك و يه ك ده نك، ئەويش ئەوه كه هه موو خوازىارى ئەوه ن وه ك مرۆف سه يرىان بكرى.

پرسىار - هۆى هه لىبژاردنى كوردستانى ئىران بۆ دوويه م هه نگاوتان چى بوو؟ ئايا نيازتان وايه كتيبي كيش له باره ي كورده كانى ئىران وه بلاو بكنه وه؟

وہلام - يەكەمجار لە توركييا بيستم كە كوردستان ھەر ئەو بەشە نىيە كە من ليكۆلینەوھى تیدا دەكەم، بەلكوو چەند بەشیشى لە ولاتانى تردايە. ھەر ئەو دەم بپارم دا دوويەم كتيبم تەرخان بكەم بۆ كوردستانى ئيران و پاشانىش بۆ ولاتانى تر.

پرسیار - تا ئیستا بۆ جیبەجیكردى پروژەكەتان سەردانى كويتان كروو؟ ئايا تەنيا توركييا و ئيران گەراون؟

وہلام - سەردانى توركييا، ئيران، عیراق و سوورپەم كروو، كۆمارى ئازەربايجان و ئەرمەنستان نەچوو. ئەوانیش دەبى لە داھاتوودا ببينم. بەلام ئەوھى كە بە تەواوى تیدا گەرابم و ليكۆلینەوھم كرى، جارى كوردستانى توركييا و ئيرانە.

پرسیار - ھەلسەنگاندنتان لە نيوان ئەو دوو كۆمەلگايە كە تا ئیستا ليكۆلینەوھتان تیدا كروو، چۆنە؟ ئايا لەم بەينەدا جياوازيبەكتان بەدى كرى؟

وہلام - لە روانگەى بيانىيەكەو، كە سەر پيى بە ھەر دوو كۆمەلگادا راببرى، فەرھەنگىكى ژوورتر لە ناو كوردەكانى ئيراندا بەدى دەكرى؛ بەلام داوھرى لەم بەينەدا دژوارە، چونكە وەك پيشتر ئاماژەم پيكر، كۆمەلگاي كوردان لە توركييا يەك دەست نىيە.

پرسیار - ديارە لە ھەموو شتىكدا ھەم جوانى ھەيە و ھەم ناھەزى؛ جوانىيەكان و ناھەزىيەكانى كۆمەلگاي كوردەوارى لە بەرچاوتان كامانە بوون؟

وہلام - بەلى لە ھەموو جىگايەك ئەم دوو شتە ھەيە و دياردەيەكى سروشتيشە. كوردستانىش ھەر وا. ھەم لە توركييا و ھەم لە ئيران و ھەم لە شوينگەلى تر لەگەل ھەر دوو لايەن پووبەروو بوومەو، بەلام لە كوردستاندا زۆر بە ھاسانى لە لايەن خەلكەو و ھەرگىراوم. لە ھەر شوينىك كە زانيويانە من بيانم، لە دلەو ميوانداریيان كرووم، كار ھاسانىيان بۆ كرووم و لە ھەمووش گرینگتر پرايان پيكردووم. ھەلبەت واش ھەبوو كە لە دەرديسەريان ھاويشتووم. بەلام سەرچەم جوانىيەكان لە كوردستاندا بەرچاوترن.

پرسیار - بىرەوھرى خۆش و ناخۆشتان لەم سەفەراندە؟

وہلام - ھەر دوو لايەنم زۆرە. پيشتر نمونەيەكم بىرەوھرى ناخۆش ئاماژە پيكر؛ بەلام ئاشكرایە كە بىرەوھرى خۆش و شىرىنم ئەگەر زياتر نەبوايە، نەمدەتوانى ھىندە دريژە بە كارەكەم بەدەم.

پرسیار - ئورپوپايىيەكان و ئەمريكايىيەكان لە چەند سەدە لەمەوبەرەو ئەم پەيوەندييانەيان لە گەل كوردان ساز كروو و كۆمەلگاي كارى باشيشيان وەك: كۆ كرىدەوھى فۆلكلور و نووسىنى فەرھەنگى وشە و ريزمان و ميژوو و ... ئەنجام داو، ھوى ئەوھى ھىچ ژاپونىيەك بەر لە ئيوە سرنجى بۆ ئەم لايەنە رانەكيشراو، چىيە؟

وہلام - پھنگہ مہسلہحتی پوژ وا پیککھوتبی کہ ئوان بہر لہ ئیمہ وەخو کہوتبن. یانی لہوانہیہ کارہکە ی ئوان پیوستیہکی سیاسیسی لہ پشت بووبی؛ واتہ نیازیکی وەک قازانج وەدەست ہینانیش لہ گورپدا بووبی. لہوانہیہ ئەو قازانج و مہسلہحتہ بو ئیمہی ژاپونی، ہەر لہ نزیک و دەوروبەری خۆمان، واتہ پوژھەلاتی ئاسیا، بہ ہاسانی دابین بووبی و ئیتر پیوست بہوہ نہبووبی کہ پیکایہکی ہیندہ دوور بپرین. یا پھنگہ ہوی تریش ہەبی و من ئاگاداری نہبم.

پرسیار - ہەلبەت واش نییہ کہ ہیچ ژاپونیہک بہر لہ ئیوہ نہہاتبی، چونکہ لہ 1880 گەریدہیہکی ژاپونی بہ ناوی «یوشیدا ماساہارو» ہاتووەتہ ئیران و سەفەرنامہیہکیشی نووسیوہ و لہ بەشیک لہودا باسی کورد و کیشە ی کورد دہکا و ہەندیشکیش لہ شوپشەکە ی شیخ عوبەیدیللا دەدوی.

وہلام - بہ داخوہ من ئاگاداری ئەوہ نیم. (بہ پیکەنہنہوہ) بہلام دہکەومہ شوینی ئەو ناوہ و سەفەرنامہکە ی وەدەست دینم.

پرسیار - وەک ئاگادار بن، ئایا لہ ولاتی ئیوہ ہەنگاوی ہەندی کاری تازہ لہم بارہیہوہ ہەیہ؟ یانی کہسانیک ہەن کہ خەریکی ئەدەب، زمان، میژوو یا شتیکی کوردی بن؟

وہلام - چەند کہسیک ہەن. یەکیان ئەو ئاوالہم کہ باسم کرد و گوتم لہ سەفەری یەکەمدا بو تورکیا لہگەلم بوو و وەدوای بہرہ و قالی کہوتبووین. یەکی تریش کہسیکە کہ سالہہا لہمەو بہر سەردانی کوردستانی کردبوو و ہەندی وردہ شتی بلاو کردبووہ، ئیستا بہ پی ئەو ئاگاداریہی کہ ہەمہ، سەر لہنوئی دەستی پیکردووہتەوہ و خەریکە ہەندی کاری تازہ ئەنجام دہا.

پرسیار - باسی کورد لہ ژاپون، لہ چ سالیک یا پروداویکی تاییہتەوہ دەستی پیکردووہ؟

وہلام - لہم سالانہی دوایدا ئەوہی بووبیتہ ہوی ئەوہ کہ باسی کورد بہ بہربلاوی بکەوینتہ سەر زاری خەلک و سرنجی ہەموو چین و توژیک بو لای خوی پابکیشی، دوو بابەتی گرینگ بوون؛ یەکیان ہەلہبجہ و ئەوی تریان پ.ک.ک.

پرسیار - کورد و ژاپونی دوو گەلی پوژھەلاتین، دیارہ جیاوازی زۆرہ، بہلام پھنگہ خالی ہاوبەشیش لہ ہەندی شتدا ہەبی لہ نیوانیاندا. ئایا ئیوہ لہم سەفەرنامہتاندا ہیچ ہاوبەشیہکتان بینی؟ ئەگەر - ئا - لہ چ ہواریکدا؟

وہلام - راستہ جیاوازی زۆرہ؛ بہلام خالی ہاوبەشیش کەم نییہ. من خالہ ہاوبەشەکان ہەست پیدەکەم بہلام بۆم نایہتہ سەر زمان. ئەو خالہ ہاوبەشانہ زۆرتەر لہ شتگەلی وەک گەورہ و چکۆلہیی، پیزدانان، ہەندی داب و دەستووری ناو مال، دابەشبوونی پلہ و پایہی ناو مال بہ پی تەمەن و ئەوجۆرہ شتانہ دایہ. ہەرودہا بہ پیچەوانہی پوژئاواییہکان، ئیمہ و کورد ہەر دوو زوو پریسکە ی دلمان دہکەینہوہ. (لیرەدا فەرہنگی وشە ی ژاپونی بہ ئینگلیسی یەکە ی دەریننی و بہ

پەلە لە وشەيەك دەگەرپ، دواي ماوهيەك وشەكە دەدۆزیتەوه و بە پيەكەنينەوه دەلخ: شەرميوني، تەعاروف)، واتە ئەوهش يەك تر لە خالە هاوبەشەكاني كورد و ژاپونيە.

پرسیار – بە روالەت لە مابەين « داب و رەسمە كۆنەكاني نەتەوهيي » و « سەنعەت و تەكنۆلۆژي و پيشكەوتنەكاني ئەمرۆ» دا دژايەتییەك هەيه؛ گەلي ژاپون چۆن توانيويه تي پيەپي پيشكەوتنە بەرچاوهكاني ئەمرۆي لە سەنعەت و تەكنۆلۆژيدا، داب و رەسمە كۆن و رەسەنەكاني خۆي بياريزي؟

وەلام – بە پيچەوانەي ئەوهي كە لە دەرەوهي ژاپون خەلك وا بير دەكەنەوه، بەداخەوه وانیه. ئيمە نەمانتوانيوه داب و رەسمە رەسەنەكاني خۆمان بياريزين، بەلام رەنگە وهكي ولاتاني پيشكەوتوو بە تەواويش لە دەستمان نەداين. هەندى كەس هەن كە زۆر بە تەنگ ئەو شتەوه هەن و هەولئى زۆريش بۆ دەدن. هەرودها هەندى ناوهندي فەرھەنگي و پۆشنبيريش هەن كە بۆ پاگرتني ئەو كەلەپوورە كار دەكەن و وريان كە ئەوهي ماوه لە كيس نەچي.

پرسیار – دوور نيه لە بابەت كارەكانتەوه هەندى پرسيايى گرینگم باس نەكردبى؛ خۆتان لەم بارەيهوه دەخوازن چي بليين؟

وەلام – پرۆژەي من بۆ داھاتووي ئەم كارەي دەستم داوھتي، چوار ھەنگاوه: ھەنگاوي يەكەم ھاويشتوو و تەواو بووه، ئەويش ئەو كتيبەيه كە دەر بارەي كوردستاني توركيا نووسيوه و بلاوم كردوو تەوه. ھەنگاوي دوويهەم كتيبيكە دەر بارەي كوردستاني ئيران كە ئەويش ئەوه لە دواين قوناغي ليكۆلينەوه دايە و لەوانەيه ماوهيهكي كورتى داھاتوو بچيەتە ژيەر چاپەوه. ھەنگاوي سيەھەم كتيبيكە دەر بارەي كوردستاني عيراق كە جاري دەستم پيەنەكردوو. دواين ھەنگاويش ئەلبۆميكي ويە دەبي لە تەواوي ئەو ويە فۆتوگرافيانەي كە تا ئيستا سەرجم لە كوردستان و ژيانى كوردەواري ھەلمگرتوو تەوه. ئەو ئەلبۆمە تەني ويە دەبي و لەوانەيه ھەر ويەيهك ديپيكي نووسراوه لە ژيەر بي و بەس. ئارەزووم ئەويهە بتوانم پرۆژەكەم بە ئەنجام بگەيهەم. پرۆژەي ھەرە گەرەشم، دۆستايەتي و ئاشتي و ليكنزيك بوونەوهي گەلانە.

پرسیار – زۆر سپاس بۆ قەبوول كردني ئەم وتوويزە. سپاس بۆ ھەول و ماندوو بوونت لە پيئاو ناساندني گەلي ئيمە بە خەلكي ژاپون. (ئەرينگاتۆ)

وەلام – من گەليكم پرسياي لە خەلكي كورد كردوو و ئەوانيش بە روي خۆشەوه وەلاميان داومەوه. ئيستا خۆشچالەم كە كورديكيش پرسياي لە من دەكا. منيش سپاس بۆ ئەم وتوويزە. «بە زمانى كوردى» (زۆر سپاس، ماندوو نەبي).